

Sammanfattning regionfullmäktige den 20 februari 2024

Här är en sammanfattning av några av de beslut som regionfullmäktige fattade vid sitt sammanträde den 20 februari 2024. Samtliga beslut finns sedan att ta del av i det justerade sammanträdesprotokollet.

För protokoll samt tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionfullmaktige/mote-2024-02-20>

Protokollet publiceras några dagar efter sammanträdet. Revisorerna är medvetna om regionens utmaningar. Nästan alla regioner har problem med sina ekonomier och klara sina uppdrag.

Revisorernas information till fullmäktige

Under 2023 har revisorerna bland annat tittat på arbetet med att utveckla verksamhetsstyrningen. År 2019 gav fullmäktige ett uppdrag till regionstyrelsen att ta fram förslag till ny styrmodell. Bakgrunden var att styrningen inte fungerade. Revisionen hade påtalat att:

- Det var otydliga ansvarsförhållanden mellan dåvarande landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Det var otydligt vem som skulle bestämma.
- Det var också otydligt och dålig ordning i styrelsens och nämndens förvaltningar. Det saknades tillräckliga strukturer för att styra.

Under pandemiåren gick arbetet med att ta fram en ny styrmodell trögt. Våren 2021 tillträdde nuvarande regiondirektör Tommy Svensson och arbetet återupptogs.

Den granskning revisorerna genomfört visar att:

- Regiondirektören arbetade på egen hand med att ta fram modellen.
- Regiondirektören försökte förankra modellen hos övriga förvaltningschefer.
- Chefer och medarbetare hade svårt att förstå vad regiondirektören menade.

- Styrmodellen fick låg förankring i förvaltningarna.

Hösten 2023 fick styrelsen information om att regiondirektören hade inlett ett omtag. Revisorerna kommer att följa hur det arbetet utvecklas.

Granskningar om Norrlands universitetssjukhus

Revisorerna har även genomfört två granskningar som handlar om Norrlands universitetssjukhus, Nus. Granskningarna visar att Nus börjar få svårt att klara sitt uppdrag. Problem med personalförsörjningen medför att vård behöver ställas in. På sikt finns det också risk att forskning och utveckling inte blir tillräckligt prioriterad, menar revisorerna.

Granskningarna visar att det saknas tillräckliga strukturer för styrningen. I granskningen har revisorerna uppmanat hälso- och sjukvårdsnämnden att bli mer aktiv.

Produktions- och kapacitetsstyrning i vården

Revisorerna har även granskat arbetet med att införa produktions- och kapacitetsstyrning i vården, PKS. Både styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har framfört att PKS är viktigt för att effektivisera vården och minska kostnader. PKS var en viktig del i omställningsplanen för 2020–2022.

En tillbakablick visar att arbetet med att införa PKS har hållit på sedan 2016. Arbetet har gått trögt. Revisorernas granskning visar att PKS ännu inte används i den dagliga styrningen av vården. Granskningen visar också se att hälso- och sjukvårdsnämndens styrning och uppföljning av arbetet har varit begränsad. I granskningen har revisorerna uppmanat nämnden allt bli mer aktiv. Nämnden behöver säkerställa att PKS börjar användas i vården.

Kommande granskningar

Revisorerna återkommer på fullmäktige i april 2024 och berättar om genomförda granskningar. Revisorerna kommer då också att lämna sin revisionsberättelse. Kommande granskningar är bland annat:

- En granskning som handlar om regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens styrning över ekonomin. Revisorerna tittar bland annat på arbetet med fullmäktiges uppdrag att minska kostnader.
- En granskning som handlar om det nya vårdinformationssystemet som ska införas.
- En granskning av regionens upphandlingsverksamhet.

Ökad budgetram för löneöversyn 2024

Regionfullmäktige har godkänt ett förslag från regionstyrelsen om ökad budgetram för löneöversyn 2024. För att kunna genomföra nödvändiga justeringar och bedriva en mer aktiv lönepolitik utökas totalramen med 26 miljoner kronor för 2024, helårseffekten blir 40 miljoner kronor.

Inför löneöversynen varje år genomförs en lönekartläggning och analyser i syfte att identifiera behov av justeringar enligt diskrimineringslagen, jämställhet och marknadsperspektiv. Kartläggningen väger även in perspektiv hur medianlönen

ser ut i norra sjukvårdsregionen. Enligt kartläggningen har Region Västerbotten halkat efter inom vissa yrkeskategorier inom vården. Konsekvensen blir att den lönemässiga attraktiviteten sjunker mot övriga arbetsmarknaden.

Tjänstepersonsorganisationen bedömer att det finns risk att regionen inte har marknadsanpassade löner framöver och har svårt med en aktiv lönepolitik. Regionen har dock gjort extra satsningar främst inom dygnet runt-verksamhet under 2023 och avtalet för kommunal och läkarna genererade höga nivåer 2023.

Förlängd rekommendation från Sveriges kommuner och regioner om avgiftsfrihet för vaccination mot covid-19 till och med första kvartalet 2024

Överenskommelsen om vaccination mot covid-19 för andra halvåret 2023 mellan regeringen och SKR upphör den 31 december 2023.

Folkhälsomyndighetens rekommendation om vaccination mot covid-19 sträcker sig över årsskiftet och gäller till och med den 29 februari 2024.

För att inte skapa olika förutsättningar för personer som vaccineras under andra halvåret 2023 och de som vaccineras till och med 29 februari 2024, som omfattas av samma rekommendation från Folkhälsomyndigheten, vill SKR förlänga rekommendationen om avgiftsfrihet som gäller för andra halvåret 2023 så att den gäller till och med 31 mars 2024.

Regionfullmäktige har beslutat att, under första kvartalet 2024, fortsatt erbjuda avgiftsfri vaccination mot covid-19 till alla som bor eller stadigvarande vistas i Region Västerbotten och som rekommenderas vaccination enligt Folkhälsomyndigheten.

Avgiftsfriheten omfattar även de grupper som Folkhälsomyndigheten rekommenderar att regionerna tillgängliggör vaccin för, mot bakgrund av de skäl som redovisas i meddelande från SKR (15/2023)

Avgiftsfri vaccination mot covid-19

Nuvarande beslut om avgiftsfrihet vid vaccinering mot covid-19 gäller till och med mars 2024.

Region Västerbotten har tidigare fått ersättning av staten för att kunna erbjuda kostnadsfri vaccinering till hälso- och sjukvårdspersonal och invånare. För 2024 finns inte detta statsbidrag men vaccinet mot covid-19 kommer fortfarande att vara gratis för regionen under 2024 då detta ersätts av staten.

Regionfullmäktige har beslutat att avgiftsfrihet gäller för personer som rekommenderas vaccination mot covid-19 av Folkhälsomyndigheten. För övriga hanteras vaccination mot covid-19 som all annan vaccination och de ska då betala besöksersättning samt eventuell vaccinkostnad.

Motion om att tillskapa fler differentierade vårdnivåer

Nicklas Sandström (M) föreslår i en motion till regionfullmäktige att påbörja ett arbete med att differentiera fler vårdnivåer på framför allt på Norrlands

universitetssjukhus för att åstadkomma ett mer resurseffektivt och patientsäkert patientomhändertagande.

Av motionssvaret framgår att det har gjorts en utredning av IMA-platser under 2023 på uppdrag av Hälso- och sjukvårdens ledning. IMA står för intermediärvårdsavdelning och rör vård av patienter som är i behov av en högre vårdnivå. Utredningen visar på att IMA-platser bäst placeras med koppling till AnOpIVA. Verksamheten där har nu fått uppdraget att bedöma möjligheten att etablera IMA-platser. Det är dock en utmaning att hitta lämpliga lokaler.

Att inrätta intermediära vårdformer innebär en ambitionshöjning och om det inte tillförs nya ekonomiska resurser, så måste de finansieras antingen genom omfördelning eller nedprioritering av annat. I nuläget är regionens första prioritet att ordinarie vårdplatser kan öppnas.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om samordnad färdtjänst inom regionen

Maria Lundqvist Brömster (L) föreslår i en motion till regionfullmäktige att utreda om möjligheten till ett samordnat regelverk för färdtjänst inom regionen för att förenkla resor mellan olika kommuner i länet.

I svaret på motionen beskrivs hur regelverket ser ut och att det är kommunen som äger regelverk för färdtjänst och regionen som äger regelverk för sjukresor.

Regionfullmäktige har beslutat att avslå motionen.

Motion om miljö- och klimatstrategin

Regionfullmäktige har beslutat att återremittera motionen.

Motion om att främja hälsa i hela Västerbotten

Ewa-May Karlsson (C) föreslår i en motion till regionfullmäktige att man bör ge regionstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att, i samverkan med studieförbunden i Västerbotten, utveckla ett förstärkt hälsofrämjande arbete för att öka hälsomedvetandet i länet och nå ut till nya grupper för att minska ohälsa. Detta görs med fördel under ledning av beredning för folkhälsa.

Av motionssvaret framgår att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är oerhört viktigt. Både för att ge människor ett friskare liv och ur ett ekonomiskt perspektiv. När det gäller detta arbete så har hela civilsamhället en stor roll, till exempel genom studieförbunden och idrottsrörelsen.

Regionens beredning för folkhälsa har bland annat i uppdrag att arbeta för att främja och utveckla folkhälsan utifrån ett medborgarperspektiv i regionen.

Organisationer i länet har möjlighet att ansöka om folkhälsobidrag för aktiviteter som är förebyggande och/eller hälsofrämjande med anknytning till folkhälsa och med fokus på informations- och kunskapsspridning. Syftet med bidraget är att stödja och stimulera ideella organisationer vars arbete kompletterar regionens folkhälsoarbete och bidrar till att uppfylla regionens mål inom området.

Inom ramen för Västerbottens hälsoundersökningar (VHU) har samverkan med civilsamhället varit en återkommande diskussion under de dryga 35 år som hälsoundersökningarna pågått i länet. Även om intresse och engagemang till samarbetet funnits från bägge parter sida, visar erfarenheterna också på svårigheter, främst i fråga om att skapa uthållighet. Dessa tidigare samarbeten blev relativt kortvariga, kanske på grund av att VHU genererar samma behov år från år, medan studieförbund av olika anledningar har betydande säsong- och årsvariationer.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om en ansvarsfull budgetprocess

Petter Nilsson (SD) föreslår i en motion till regionfullmäktige att budgetprocessen i regionen görs om.

I motionssvaret framgår att i budgetarbetet är alltid ambitionen att ha en delaktighet hos verksamheterna om möjligheterna att nå budget, ett så kallat nerifrån-och-upp-perspektiv.

Det pågår också ett arbete med att utveckla arbetssättet med riskbedömning avseende planerade åtgärder som verksamheterna föreslagit/prioriterat för att nå budget, arbetssättet implementeras från och med budget 2025.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen avslås.

Motion inför SMS-livräddning i Västerbotten

Regionfullmäktige har beslutat att återremittera motionen.

Motion om att förbjuda TikTok på regionens telefoner

Sverigedemokraterna (SD) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten inför ett förbud mot TikTok på regionens telefoner. I motionen beskriver SD att flera utländska underrättelsetjänster varnat för säkerheten kring TikTok och att data kontrolleras av Kina. Detta har resulterat i att USA, Kanada, Danmark, Frankrike och EU-parlamentet har förbjudit offentligt anställd personal att ha TikTok på sina tjänstetelefoner. Svenska Försvarsmakten och vissa regioner har även gått samma väg eftersom man anser att TikTok inte är ett privat företag, utan en förlängning av kinesiska staten.

Av motionssvaret framgår att det pågår ett övergripande arbete kring all applikationsanvändning. TikTok är en applikation av flera som inte kommer att vara tillåten.

Regionfullmäktige har beslutat att motionen anses besvarad.

Motion om att avveckla resursramar

Sverigedemokraterna föreslår i en motion till regionfullmäktige att regionen inte längre ska avsätta medel till resursramarna samt att samtliga tillgängliga medel inom resursramarna skall sättas till noll vid ingången av nästa mandatperiod.

Av motionssvaret framgår att omfattning på politisk organisation, arvodesnivåer, partistöd samt gruppramar, beslutas av regionfullmäktige före det att de allmänna valen hålls. Denna för att inte det nytilträdde fullmäktige ska besluta om sina egna villkor utifrån valresultat.

I enlighet med detta följer även en politisk överenskommelse om att inte förändra de beslutade förutsättningarna för den politiska organisationen under innevarande mandatperiod.

Inför kommande mandatperiod kommer politikens förutsättningar att ses över och i detta ingår även resursramarnas omfattning och fördelning.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen avslås.

Motion om att halvera partistödet

Sverigedemokraterna föreslår i en motion till regionfullmäktige att den totala summan för partistöd som regionen betalar ut ska halveras till totalt 5 miljoner kronor. Man vill även att partistödet utformning och fördelning ska göras om så att varje parti med minst ett mandat i regionfullmäktige ska få ett partistöd på 100 000 kronor, och att medel därutöver, ska fördelas utifrån antalet mandat.

Av motionssvaret framgår att omfattning på politisk organisation, arvodesnivåer, partistöd samt gruppramar, beslutas av regionfullmäktige före det att de allmänna valen hålls. Denna för att inte det nytilträdde fullmäktige ska besluta om sina egna villkor utifrån valresultat.

I enlighet med detta följer även en politisk överenskommelse om att inte förändra de beslutade förutsättningarna för den politiska organisationen under innevarande mandatperiod.

Inför kommande mandatperiod kommer alltså politikens förutsättningar att ses över och i detta ingår partistödet omfattning och fördelningsprincip.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen avslås.

Övriga ärenden som finns att läsa om i protokollet

11. Ramförändringar mellan nämnder för 2024

15. Folkhögskolestyrelsens avgifter läsåret 2024/2025

16. Kommunalförbundet Svensk Luftambulans delårsrapport 2023

17. Reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

18. Förändrat ägande av Bussgods i Norr AB